

Innst. S. nr. 209

(2007-2008)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:37 (2007-2008)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Kåre Fostervold om en energipolitisk handlingsplan

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en energipolitisk handlingsplan, som omhandler forventet kraftforbruk og -produksjon i Norge, tilgangen på ulike energiteknologier og en helhetlig satsing på utvikling av nye energikilder."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ann-Kristin Engstad, Asmund Kristoffersen, Marianne Marthinsen, Tore Nordtun, Torny Pedersen og Lise Wiik, fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Ketil Solvik-Olsen, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark og Ivar Kristiansen, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Holten Hjerdal, fra Senterpartiet, Erling Sande og fra Venstre, lederen Gunnar Kvassheim, viser til at det nå er ett år siden Dokument nr. 8:29 (2006-2007) - om en energipolitisk handlingsplan, ble behandlet i Stortinget.

Komiteen vil vise til sine respektive partiers merknader i Innst. S. nr. 151 (2006-2007).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at hovedtrekkene i Regjeringens energipolitiske handlingsplan framgår av Soria Moria-erklæringen. Regjeringen har gjennomført en rekke tiltak for å øke kraftproduksjonen og redusere forbruksveksten. Det har i løpet av 2006 og 2007 skjedd en betydelig økning i produksjonskapasiteten i norsk elektrisitetsproduksjon, og den er forventet å øke ytterligere i 2008, blant annet som følge av utbygginger i vann- og vindkraftsektoren. Flertallet ser det som en prioritert oppgave å redusere saksbehandlingstiden i NVE, slik det redegjøres for i St.prp. nr. 1 (2007-2008).

Flertallet er opptatt av at energiforsyningen i størst mulig grad må sikres gjennom satsing på fornybare energikilder og energieffektivisering, og har merket seg at Enovas ramme er nær doblet fra 2007 til 2008. Målsettingen er 30 TWh fornybar energiproduksjon og energieffektivisering innen 2016. Flertallet viser til behandlingen av St.meld. nr. 34 (2006-2007) om Norsk klimapolitikk, og det brede klimaforliket inngått i Stortinget 17. januar 2008, og er tilfreds med at Regjeringen har startet nye samtaler med Sverige om grønne sertifikater.

Flertallet har lagt merke til arbeidet med Energi21 – den nye FoU-strategien for energisektoren, og er opptatt av at denne strategien får en sentral plass i Regjeringens videre satsing på forskning og ny teknologi.

Flertallet viser for øvrig til brev fra Olje- og energidepartementet av 18. februar 2008, som er vedlagt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre venter fremdeles på at Regjeringen skal handle.

Disse medlemmer stiller seg uforstående til at Regjeringen ikke ønsker å utarbeide noen form for overordnet dokument for energipolitikken, slik som en energipolitisk handlingsplan, stortingsmelding om energipolitikken eller lignende. Dette illustrerer dessverre utfordringen i norsk energipolitikk, hvor sektoren behandles stykkevis og delt, med mange selvmotsigelser og mye kortsiktighet som fremste resultat.

Disse medlemmer viser til at det i satsingen på fornybar energi ikke er noen sammenheng mellom politisk ambisjonsnivå, rammebetingelser og støtte-system for bransjen, eller saksbehandlingskapasitet hos myndighetene. Resultatet er at vindkraftprosjekter er lagt på is, mens småkraftbransjen er frustrert over tvetydige signaler og økte skatter. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen står fast ved sitt vindkraftmål på 3 TWH, mens beregninger fra NORWEA viser at dagens politikk i beste fall kan innfri et slikt mål i midten av neste tiår. Både vindkraft- og småkraftbransjen er svært opptatt av problematikken rundt nettilgang, som er et hinder for mange prosjekter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak om en energipolitisk handlingsplan som omhandler forventet kraftforbruk og -produksjon i Norge, tilgangen på ulike energiteknologier og en helhetlig satsing på utvikling av nye energikilder".

Disse medlemmer viser til at eksemplene på ubrukte muligheter, vedvarende svakheter og strids-spørsmål i energipolitikken kunne vært mange flere. Disse medlemmer mener ovennevnte eksempler er tilstrekkelig til å illustrere at det burde vært fremmet en stortingsmelding eller handlingsplan som tar for seg et helhetlig perspektiv, slik at den politiske debatten får noen felles rammer rundt fakta, vurderinger og lignende. Disse medlemmer konstaterer dessverre nok en gang at intern krangel i Regjeringen rundt slike viktige spørsmål hindrer Norge fra å ta viktige skritt videre i energisektoren.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at potensielle utbyggere av gasskraftverk opplever varierende rammebetingelser, avhengig av den politiske debatten internt i Regjeringen. Mens kraftvarmeverket på Mongstad fikk konsesjon uten krav om CO₂-rensing ved oppstart, så blir slike krav stilt for Industrikraft Møre. Hammerfest Energis prosjekt på Melkøya fikk derimot avslag, til tross for planer om CO₂-rensing. Selskapene StatoilHydro og Shell som stod bak gasskraftprosjektet på Tjeldbergodden, opplevde manglende støtte fra myndighetene. Bare kort tid etter prosjektet skrinlegges, kommanderes Shell til å utrede et helt nytt gasskraftprosjekt på Aukra. Regjeringen kan derimot ikke svare på hvilke forutsetninger som vil være annerledes for Aukra i forhold til Tjeldbergodden.

Disse medlemmer har også merket seg at Regjeringen verken klarer eller ønsker å gi noen klare signaler om rammevilkår for kullkraftprosjektet på Husnes.

Disse medlemmer har også merket seg mange politiske "visjoner" i retning av Norge som stor-eksportør av kraft til EU. Dette krever en rekke avklaringer om utbygging av infrastruktur, samhandling med våre naboland etc.

FORSLAG FRA MINDRETTALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Stortinget ber Regjeringen fremme sak om en energipolitisk handlingsplan som omhandler forventet kraftforbruk og -produksjon i Norge, tilgangen på ulike energiteknologier og en helhetlig satsing på utvikling av nye energikilder.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:37 (2007-2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Kåre Foster-vold om en energipolitisk handlingsplan – vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 24. april 2008

Gunnar Kvassheim
leder

Peter Skovholt Gitmark
ordfører

Vedlegg**Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen,
datert 18. februar 2008****Vedrørende representantforslag nr 8:37 (2007-2008) om en energipolitisk handlingsplan**

Det vises til brev av 16. januar d.å. fra Stortingets energi- og miljøkomité vedrørende representantforslag nr. 8:37 (2007-2008) fra stortingsrepresentantene Kjetil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen, Tord Lien og Kåre Fostervold om en energipolitisk handlingsplan.

Svar:

Regjeringen presenterte hovedtrekkene i sin energipolitiske handlingsplan i Soria Moria-erklæringen. Denne planen ligger til grunn for Regjeringens arbeid i denne stortingsperioden.

Som det går frem av erklæringen er det et overordnet mål å legge til rette for sikker og effektiv energiforsyning med akseptable priser til husholdninger og industri. En sikker tilgang på energi er viktig både for folk flest i hverdagen, for verdiskapingen og for arbeidsplassene. Regjeringen har derfor gitt høy prioritet til arbeidet med å redusere sårbarheten i den norske kraftforsyningen.

Regjeringen vil legge til rette for økt kraftproduksjon ved en aktiv satsing på miljøvennlige energiformer. Det innebærer for det første å utnytte potensialet som ligger i opprusting av eksisterende vannkraftverk. Videre vil Regjeringen stimulere til økt utbygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Det har i løpet av 2006 og 2007 skjedd en betydelig økning i produksjonskapasiteten i norsk elektrisitetsproduksjon. Produksjonskapasiteten i vannkraftverkene har økt med om lag 1,4 TWh. Det er i løpet av de to siste årene satt i produksjon vindkraftverk som kan gi en årlig nettoproduksjon på om lag 0,3 TWh. I tillegg er gasskraftverket på Kårstø satt i drift, og vil ha en produksjonskapasitet på opp mot 3,5 TWh.

Produksjonskapasiteten av vann- og vindkraft er i 2008 forventet å øke ytterligere med i størrelsesorden 1,0 TWh. For vannkraft er det prosjekter med en produksjonskapasitet på ytterligere om lag 2 TWh som enten er under utbygging eller har fått konsesjon. Videre ligger mange prosjekter til konsesjonsbehandling i NVE. Som redegjort for i St.prp. nr 1 (2007-2008) vil konsesjonsbehandlingskapasiteten i NVE bli styrket og særlig prosjekter som kan styrke forsyningssikkerheten i utsatte områder vil bli prioritert. Videre skal etter planen gasskraftverket på Mongstad være i drift fra 2010. Gasskraftverket vil ha en produksjonskapasitet på opp mot 2,3 TWh el og 2,8 TWh varme.

Satsingen på energieffektivisering, varme og elektrisitet fra fornybare energikilder er sentrale elementer i regjeringens politikk for utviklingen av en miljøvennlig energiforsyning. Enovas ramme i år er på om lag 1 450 mill. kroner, bortimot en dobling av rammene i forhold til 2007. Den økte økonomiske rammen gir grunnlag for å styrke satsingen på alle områdene innenfor fornybar energi. Regjeringen har et ambisiøst mål om 30 TWh ny fornybar energiproduksjon og energieffektivisering innen 2016. For å nå dette målet må gode ordninger som stimulerer til produksjon av fornybar energi på plass. Regjeringen har derfor startet nye samtaler med Sverige om grønne sertifikater. Dette er også et sentralt punkt i avtalen mellom regjeringspartiene og H, Kr. F og V om klimameldingen. For å få fart på vindkraftutbyggingen mens vi venter på sertifikatmarkedet, legger jeg opp til å utlyse ny runde med investeringsstøtte til vindkraft gjennom Enova.

Det skjer også omfattende forbedringer av overføringsnett. Blant annet forventes, i følge Statnett, NorNed-kabelen mellom Norge og Nederland å bli tilgjengelig for kraftmarkedet i april 2008. Regjeringen er opptatt av å ha et sentralnett med tilstrekkelig kapasitet i hele landet. Det er et mål at overføringsnett utvikles og utbygges på en samfunnsmessig rasjonell måte både innenlands og mellom de nordiske landene. Statnett SF er i gang med flere store prosjekter, og har skissert en portefølje av investeringer for de neste ti årene på rundt 16 milliarder kroner.

En satsing på forskning og ny teknologi er viktig for å bygge opp under utviklingen av en miljøvennlig energiforsyning på sikt. Regjeringen vil styrke forskning og utvikling av fornybare og effektive energiteknologier og CO₂-håndteringsteknologier med 70 mill. kroner innværende år og med 300 mill. kroner i 2009, jf. klimaforliket. I tillegg vil vi sette av 150 mill. kroner til et demonstrasjonsprogram for utvikling av havvindmøller og andre umodne energiteknologier. Dette skal vi gjøre innenfor rammen av Energi21 – den nye FoU-strategien for energisektoren – som vi nå er i ferd med å etablere. Jeg fikk overrakt et forslag til strategi fra strategigruppen for Energi21 5. februar, og er nå i ferd med å opprette et styre for strategien.

Regjeringen er i gang med et omfattende arbeid for å utvikle og realisere CO₂-håndtering. Fangst og lagring av CO₂ er et svært viktig tiltak for å håndtere de store klimautfordringene vi står overfor, samtidig som det er behov for en styrket energiforsyning. Det

er bevilget 1 125 mill. kroner til dette arbeidet i statsbudsjettet for 2008. Det legges til grunn at investeringsbeslutningene for CO₂-fangstanleggene på henholdsvis Kårstø og Mongstad tas høsten 2009 og i

2012. Parallelt utreder vi transport- og lagringsløsninger for CO₂.

Regjeringen vil følge opp politikken for en sikker og miljøvennlig energiforsyning med ytterligere tiltak, og vil komme tilbake Stortinget på vanlig måte knyttet til aktuelle saker.